

Kultura- eta hizkuntza-eskubideak tokian-tokian: aukerak eta erronkak Euskadi 2030.

**Kultur Politikei eta Garapen Jasangarriari buruzko UNESCOren Munduko Konferentziari -
MONDIACULT 2022 ekarpena egiteko ekitaldi paraleloa**

Irailaren 22an, osteguna, 10: 00etatik 13: 00etara.

Aurrez aurrekoa: BilbaoArte. Urazurrutia kalea, 32, Bilbo. Bizkaia.

Streaming bidezko emanaldia: <https://youtu.be/QQUisbOLuaA>

Testuinguru

UNESCO Etxeak – Euskal Herrirako UNESCO Elkarteak ekitaldi paralelo hau antolatzen du UNESCOk Kultur Politikei eta Garapen Jasangarriari buruz egiten duen Munduko Konferentziari (MONDIACULT 2022) laguntzeko. Konferentzia hori UNESCOk deituko du, Mexiko Hirian 1982an egin zen Kultur Politikei buruzko lehen Mundu Konferentziatik berrogei urtera, eta UNESCOk Stockholmen (Suedia) egindako Garapenerako Kultura Politikei buruzko Mundu Konferentziatik 24 urtera.

UNESCO-MONDIACULT 2022 Munduko Konferentzia Mexikoko Gobernuak hartuko du 2022ko irailaren 28tik 30era. UNESCOk gonbita egiten die bere estatu kideei eta nazioarteko komunitateari kultura-politikei buruzko hausnarketa berri bat egin dezaten, erronka globalei aurre egiteko eta berehalako eta etorkizuneko lehentasunak zehazteko. Hausnarketaren helburua kultura-sektore sendoago bati forma ematea da, Nazio Batuetako idazkari nagusiaren Gure Agenda Komunak (iraila, 2021) kulturaren baliabideak gure ondasun komun global gisa aipatzen dituen txostenean jasotako garapen iraunkorraren ikuspegien ildotik. Konferentziak bidea erraztuko du kultura munduko ondasun publiko gisa integratzeko 2030etik aurrerako Agendan, garapen inklusibo eta jasangarri baterako.

UNESCO prozesu inklusibo eta interesdun askoren buru izaten ari da, eta kultura-politiketan parte hartzen duten eragile eta bazkide ugari mobilizatzen ari da. Horretarako, MONDIACULT 2022ri laguntzeko ekitaldi paraleloak antolatzeko deia egin du.

Helburua

Kultura-politikak egiten, planifikatzen eta aplikatzen diharduten eragileen arteko topaketa eta lankidetzeta bultzatzea, garapenaren dimentsio kulturala bultzatzea eta kultura-aniztasuna susta dezaten, horrela berehalako eta etorkizuneko erronkei aurre egiteko, aliantzan eta eskubideen ikuspegitik.

Emaitzak

MONDIACULT 2022 Konferentziaren ondorengo ekitaldi paraleloari buruzko txosten laburtua egitea, UNESCOk argitaratuko duen Konferentziaren Aktetan sartzeko.

Euskaditik MONDIACULT 2022ri egindako ekarpena

Euskadi Basque Country 2030 Agendaren hitzaurrean esaten denez, erronka globalei tokikotik aurre egiteko modua Euskadin egingo da, «Auzolana» espiritutik abiatuta, guztion ongiaren aldeko lankidetzeta eta lan partekatua.

Izateko eta egiteko modu bati buruzko aipamen horrek erakusten du kultura gure izatearen parte dela, eta, beraz, ez da harrizkoa existitzen diren erronkei aurre egin nahi zaien auzolanaren espiritua izatea.

Lehen Agenda hartatik hasi eta GJHak lortzeko Eusko Jaurlaritzak gaur egun hartutako konpromisoetara arte, aurrerapen nabarmena ikusten da kultura- eta hizkuntza-eskubideetan. Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak 13 konpromiso eta 74 ekimen hartu ditu bere gain legegintzaldi honetarako (2020-2024), gai hauei buruz:

- Kulturako profesionalen eskubide sozioekonomikoak hobetzea;
- Sorkuntzaren eta kulturaren eremuan emakumeen ahalduntzea bultzatzea;
- Emakumeek imajinario kolektiboa eraikitzeko egiten duten ekarpena ikusaraztea;
- Kulturako profesionalen lanbide- eta prestakuntza-ibilbidea baliozkotzea;
- Haurren, nerabeen eta gazteen sormen-gaitasunak eta arte-diziplina desberdinekiko kontaktu goiztiarra sustatzea, hezkuntza-sisteman sorkuntza artistiko eta kulturala deskubritzeko programen bidez;
- Ondare materiagabea, dokumentala eta industrialak babestea, balioestea eta gizarteratzea;
- Museoen, arte-zentroen, prestakuntza-, sorkuntza- eta hausnarketa-guneen eta abarren arteko lankidetzeta areagotzea.
- Digitalizazioa eta berrikuntza bultzatzea;
- Euskararen Agenda Estrategikoa onartzea eta garatzea, eta hizkuntza-eskubideak bermatzeko neurriak hartzea.

Parte hartzen duten eragileen arteko elkarrizketa bultzatu nahi dugu, eta bakoitzaren lan-esparrutik esperientziak azaldu, bai eta aukerak eta erronkak ere. Horretarako, administrazio publikoko, akademiako, enpresako eta gizarte zibileko ordezkariak izango ditugu.

Programa

IRAILAREN 22AN, OSTEGUNA, 10: 00ETATIK 13: 00ETARA.

10.00 - 10.05 h.	<p>Ongietorri hitzak. Arantzasu Acha de la Presa. UNESCO Etxearen Zuzendaria.</p>
10.05 - 10.20 h	<p>Esparru-gaia eta hizlariak aurkeztea. Begoña Guzmán. UNESCO Etxeko Gizarte Eraldaketarako Kultura arduraduna.</p>
10.20 - 10.40 h.	<p>Kultura eta garapen jasangarria. Andoni Iturbe Amorebieta. Eusko Jaurlaritzako Kulturako sailburuordea.</p>
10.40 –11.10 h.	<p>Begirada bat unibertsitatetik. Arte-hezkuntza eta hizkuntza-aniztasuna.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Estibaliz Aberasturi-Apraiz. Artikertuz proiektuaren irakasle titularra eta ikertzaile nagusia. Euskal Herriko Unibertsitatea. ▪ Inés M. García Azkoaga. Irakasle titularra eta Munduko Hizkuntza Ondarearen UNESCO Katedrako koordinatzailea. Euskal Herriko Unibertsitatea.
11.10 – 11.30 h.	Etenaldi
11.30 – 12.00 h.	<p>Kulturaren arloan ekitea: diseinua eta ondarea.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leire Fernández. Clandestina fundatzailea eta zuzendari exekutiboa eta sormen-industrietako aholkularia UNESCO La Habanan. ▪ Elena eta Cristina Amezaga. Antzasti Museoarean sortzaileak eta kudeatzaileak.
12.00 –12.30 h.	<p>Aniztasuna eta eskubide kulturalak.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Francy Fonseca. Soziologoa, gizarte-aktibista eta feminista, Emakumeak Aniztasunean elkarrearen sortzaileetako bat. ▪ Ixone Sádaba. Artista eta Moving Artists-eko zuzendaria.
12.30 – 12.50 h	<p>Eztabaidarako eta esperientziak trukatzeko galderak.</p>
12.50 - 13.00 h	<p>Ondorioak eta itxiera. Begoña Guzmán. UNESCO Etxeko Gizarte Eraldaketarako Kultura arduraduna.</p>

Asistentzia

Presentziala

BilbaoArte
Patio de Cristal. 2º solairua.
Urazurrutia kalea, 32, Bilbao. Bizkaia.

>> Bertaratzeko izena emateko formularioa: <https://forms.gle/kC8BCjXSyrCovXh8A>

Streaming - UNESCO Etxearen Youtubeko kanala

<https://youtu.be/QQUisbOLuaA>

Kontaktua

Begoña Guzmán Sánchez. UNESCO Etxeko Gizarte Eraldaketarako Kultura arduraduna.
b.guzman@unescoetxea.org

Antolatzailea eta laguntzaileak

Ekitaldi paraleloa UNESCO Etxeak antolatzen du, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen, Biktimen eta Aniztasunaren Zuzendaritzarekin lankidetzan eta BilbaoArteren laguntzarekin.

